

ARS VITAE - društvo za pomoč odvisnim od nedovoljenih drog, Trstenjakova ulica 5a, 2250 Ptuj
Tel.: 031 519 902 - E pošta: ars.vitae.si@gmail.com - Predstavitevna stran: <http://arsvitae.si>

LETNO POROČILO 2015

1. KRATEK OPIS DRUŠTVA

ARS VITAE je društvo, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva. Dejavnost je usmerjena v preprečevanje in odpravljanje socialnih stisk in težav posameznikov vseh starostnih skupin, družin in svojcev. V aprilu 2012 smo pridobili status humanitarnega društva iz strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, novembra 2014 pa strokovni verifikaciji javnih socialnovarstvenih programov Mostovi in Dnevni center za otroke in mladostnike pri Socialni zbornici Slovenije. S 1. 1. 2015 program Mostovi in program Dnevni center za otroke in mladostnike delujeta kot petletna programa MDDSZ. S 1. 7. 2015 pa smo začeli izvajati eksperimentalni program za pomoč žrtvam nasilja Kapljica.

Osnovni cilj društva je pomoč in izboljšanje kvalitete življenja oseb odvisnih in ozdravljenih od nedovoljenih drog ter njihovih svojcev in psihosocialna pomoč posameznikom in družinam v stiskah.

Člani društva so pretežno strokovni delavci CSD Ptuj, ki se pri svojem delu srečujejo z odvisniki od prepovedanih drog in drugi strokovnjaki, ki se ukvarjajo s problematiko odvisnosti. **Uporabniki**, ki poiščejo pomoč v naših programih, niso člani društva in prihajajo tudi iz občin izven UE Ptuj. Uporabniki se vključujejo v naše programe prostovoljno in lahko kadarkoli iz njih tudi izstopijo. Naše storitve so za uporabnike v celoti brezplačne. **Programe društva vodijo** strokovni delavci po ZSV, saj imajo vsi opravljen tudi strokovni izpit iz socialnega varstva, ob pomoči prostovoljcev, ki imajo pretežno visokošolsko izobrazbo in so iskalci zaposlitev. V društvu deluje tudi strokovni svet, ki daje mnenje k programom, jih spremlja in strokovno vodi.

2. IZVAJALCI PROGRAMOV

Predsednica društva:

Danila Jurgec

Mostovi:

Polona Toplak

Martina Kunčnik

Dnevni center za otroke in mladostnike:

Renata Štopfer

Kapljica:

Nina Koštomaj

3. DEJAVNOSTI DRUŠTVA ARS VITAE V LETU 2015

1. MOSTOVI

Program Mostovi, ki ga izvajamo že od 2006 leta naprej, smo tudi v letu 2015 izvajali od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015. Program smo v letu 2014 verificirali pri socialni zbornici Slovenije in novembra 2014 dobili naziv – strokovno verificiran socialnovarstveni program za obdobje 7. let.

S 1. 1. 2015 je program sofinanciran s strani MDDSZ za dobo petih let. Program Mostovi zagotavlja celovit pristop k preprečevanju zasvojenosti pri že ogroženih otrocih, mladostnikih, z različnimi težavami v odraščanju ter drugih uporabnikih prepovedanih drog v različnih fazah zasvojenosti.

Uporabnikom nudi kontinuirano pomoč skozi celoten proces srečevanja s problemom zasvojenosti: od identifikacije problema, reševanja trenutnih življenjskih stisk, motiviranja za vključitev v zdravljenje, informiranja o možnih oblikah pomoči in programih zdravljenja, nudenja podpore in pomoči v času spreminjanja življenjskega sloga ter pomoči pri psihosocialni rehabilitaciji. Vzporedno pa zagotavlja pomoč in podporo staršem in svojcem že ogroženih otrok, mladostnikov in mlajših odraslih uporabnikov prepovedanih drog, v vseh fazah procesa reševanja problema zasvojenosti njihovega družinskega člana: potrebujejo informacije o zasvojenosti in možnostih reševanja zasvojenosti svojega družinskega člana, ustreznih

oblikah zdravljenja, podporo in strokovno pomoč v času zdravljenja njihovega družinskega člana, urejanju skrhanih družinskih odnosov, osebni rasti, pripravi na vrnitev družinskega člana v domače okolje, urejanju družinskih odnosov po vrnitvi družinskega člana v domače okolje.

Program je dostopen vsem, ki potrebujejo pomoč pri reševanju problema zasvojenosti zase ali za svojega družinskega člana, vključitev je prostovoljna. Za uporabnike prepovedanih drog je program nizkopražen, z izjemo reintegracijske skupine, v katero se lahko vključijo le uporabniki, ki so vzpostavili abstinenco, v soglasju z ostalimi člani reintegracijske skupine. Osnova za delo z uporabnikom so potrebe konkretnega uporabnikaindividualiziran pristop in fleksibilnost programa, glede časovne dostopnosti in vsebine dela. Uporabniki ves čas aktivno sodelujejo pri načrtovanju, izvedbi in evalvaciji programa. V program nam je uspelo vključiti načrtovane ciljne skupine uporabnikov (skupaj 108 uporabnikov).

V program je bilo v letu 2015 vključenih 122 uporabnikov, in sicer v:

Individualno obravnavo:

Informiranje in svetovanje pri osebah s težavami z odvisnostjo: 35 uporabnikov

Pomoč pri reintegraciji: 14 uporabnikov

Informiranje in svetovanje svojcem uporabnikov: 37 uporabnikov

Informiranje in svetovanje eksperimentatorjem: 14 uporabnikov

Osebna pomoč osebam z drugimi težavami: 22 uporabnikov

Skupinsko obravnavo:

Skupina za reintegracijo: 8 uporabnikov

Skupina za svojce: 5 uporabnikov

Skupinske delavnice za mladostnike: 12 uporabnikov

Za individualna srečanja z uporabniki je bila pisarna odprta vsak delovni dan od 8.00 do 15.00, v sredo od 8.00- 17.00 in petek od 8.00 do 13.00. Skupinsko delo z uporabniki smo izvajali v pisarni tudi izven poslovnega časa ob dogovorjenih terminih (torek do 17.00 in sredo, od 17.00 do 20.00).

Telefonsko svetovanje je bilo uporabnikom na voljo vsak delovni dan od 8.00 do 20.00 na telefonski številki 031/519 902.

UČINKI PROGRAMA

Učinke programa merimo skupaj z uporabniki na osnovi vstopnih vprašalnikov ter individualnih osebnih načrtov, s katerimi evalviramo dosežene učinke. Vključeni smo v enotno evalvacijo pri IRSSV.

Doseženi učinki programa so zelo dobri, saj ob naši pomoči večina uporabnikov, uživalcev drog, aktivno spreminja življenjski slog in opušča uživanje nedovoljenih drog:

- 12 uporabnikov, uživalcev drog, se je vključilo v visokopražne programe zdravljenja,
- 3. uporabniki nadaljujejo zdravljenje v visokopražnih programih,
- 13 uporabnikov je vključenih v substitucijsko zdravljenje,
- 12 uporabnikov uspešno vzdržuje abstinenco, ostali še niso pripravljeni na spremembo življenjskega sloga.

Svojci, ki so vključeni v skupino za samopomoč, delavnice za starše in hkrati v individualne obravnave, izražajo zadovoljstvo s programom, saj se ob podpori skupine in zaposlenih v programu lažje spopadajo s težavami, ki jih imajo ob soočanju s problemom odvisnosti svojega bližnjega ter izboljšujejo kvaliteto svojega življenja.

Skozi vse leto pa potekajo tudi naslednje aktivnosti:

- sodelovanje z institucijami v lokalnem okolju z namenom pomoči uporabniku: CSD Ptuj, Dijaški dom Ptuj, Zavod za zdravstveno zavarovanje, Zavod za zaposlovanje,

Zdravstveni dom Ptuj, Vzajemna, Triglav, MO Ptuj, Podjetje za stanovanjske storitve, Okrožno sodišče na Ptuju idr.,

- sodelovanje z nizkopražnimi ter visokopražnimi programi zdravljenja in psihosocialne rehabilitacije z namenom pomoči uporabniku: Zavod Pelikan Karitas Skupnost Srečanje, Center za preprečevanje odvisnosti Maribor, Zdrava pot, Projekt Človek, metadonske ambulante, CSD Kranj-Katapult, Center za zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog Ljubljana...,
- ozaveščanje o problematiki odvisnosti v lokalnem okolju (informiranje preko medijev, predavanja za starše in mladostnike, posveti, okrogle mize, radijske in televizijske oddaje (lokalne), članki v lokalnem časopisu, sodelovanje z drugimi institucijami idr.).

2. DNEVNI CENTER

Dnevni center je kot primarno preventivni program namenjen učencem osnovnih šol, ki imajo učne in vedenjske težave, oz. otrok, ki jim starši ne morejo nuditi dovolj opore pri odraščanju.

Program Dnevni center za otroke in mladostnike se izvaja že od 2006 in se je v letu 2015 izvajal prav tako od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015. V novembru 2014 smo od Socialne zbornice Slovenije dobili strokovno verifikacijo javnega socialnovarstvenega programa za dobo 7. let, od 1. 1. 2015 pa petletno sofinanciranje programa od MDDSZ.

Uporabniki programa so bili:

- otroci/mladostniki z občasnimi/stalnimi učnimi težavami, katerih vzroki so v uporabnikovem okolju in potrebujejo stalno/občasno podporo, pomoč,
- otroci/mladostniki, brez učnih težav, želijo pa svoje delovanje, sposobnosti razvijati, se družiti, pomagati vrstnikom, razvijati občutek lastne vrednosti, ker jim družinsko okolje pri tem ne zmore ali ne zna pomagati;
- otroci/mladostniki, ki so prišli iz drugih jezikovnih in socialnih okolij, s težavami v komunikaciji, vključevanju v novo učno in socialno sredino, ter njihovi starši.

Večina otrok in mladostnikov izhaja iz socialno šibkega družinskega okolja, enostarševskih družin in družin, ki otroku in mladostniku težje zagotavljajo ustrezen psihosocialni razvoj.

Zato je program zasnovan tako, da je ob neposredni podpori otroku in mladostniku zagotovljena tudi pomoč s svetovanjem staršem in skrbnikom.

V letu 2015 se je v Dnevni center za otroke in mladostnike vključilo 129 različnih uporabnikov, od tega je bilo 82 uporabnikov mlajših od 18 let.

UČINKI PROGRAMA

Udeleženci v programu so napredovali na učnem področju, razvijajo delovne navade in so bolj motivirani v procesu učenja. Otroci in mladostniki iz drugih jezikovnih in socialnih okolij hitreje izboljšujejo svoje znanje slovenskega jezika in se lažje vključujejo v novo okolje. V programu otroci in mladostniki svoje delovanje in sposobnosti razvijajo, jih nadgrajujejo, se družijo s svojimi sovrstniki, razvijajo pozitivno samovrednotenje in dvigajo občutek lastne vrednosti. S sodelovanjem s starši otrok in mladostnikov ter sistematičnim delom z njimi dosegamo še boljše učinke programa. Ker opažamo težave pri sporazumevanju in vključevanju v novo okolje pri starših, ki prihajajo iz drugih jezikovnih in socialnih okolij, smo staršem v letu 2015 ponudili Jezikovne delavnice in Delavnice za socialno vključevanje.

3. KAPLJICA

Program Kapljica – pomoč žrtvam nasilja smo znotraj društva začeli izvajati od 1.7.2015 in se je v letu 2015 izvajal vse do 31.12.2015 s pomočjo sofinanciranja s strani MDDSZ.

Program nudi informiranje in svetovanje žrtvam nasilja, v vseh fazah reševanja njihove življenjske situacije (identifikacija, ozaveščanje problema, oblikovanje varnostnega načrta, oblikovanje strategij za učinkovito spoprijemanje s problematiko nasilja v odnosih). Nudi uporabnikom dostop do potrebnih informacij ter pomoč pri prepoznavanju nasilja in soočanju s problematiko nasilja. Uporabnikom zagotavlja spremstvo v postopkih ter jih s spodbujanjem novih vedenj in socialnih veščin opremlja za življenje v nenasilnih odnosih. Cilj programa je tudi ozaveščanje lokalne skupnosti z namenom preprečevanja nasilja, zgodnejših intervencij ter zniževanja tolerance do nasilja.

Uporabniki programa so bili:

- otroci,
- mladostniki in

- odrasli (vse starostne skupine) z izkušnjo nasilja
- ter njihovi svojci.

Vključevali so se občasno ali kontinuirano, odvisno od tega, ali so potrebovali stalno podporo in pomoč pri iskanju pomoči pri soočanju z nasiljem.

Osnovne metode dela, ki so nam omogočile doseg rezultata, so metode socialnega dela s posameznikom, skupino in skupnostjo. Z uvedbo programa nudimo informiranje uporabnikom, kar poteka individualno, osebno ali preko telefona ter e-pošte. V kolikor uporabniki potrebujejo kakršnekoli informacije o nasilju in svetovalno pomoč, pa jim zagotavljamo kontinuirano obliko psihosocialne pomoči. Program je namenjen vsem uporabnikom, žrtvam ali pričam nasilja (mladoletnim, kot so otroci in mladostniki, ter odraslim). Načrt sooblikujemo z uporabnikom na podlagi njegovih želja, potreb, zastavljenih ciljev in zmožnosti.

Znotraj programa smo enkrat tedensko oblikovali skupino za mladostnike, ki deluje kot preventivni program in temelji na prepoznavanju (ozaveščanju) lastnih vedenj ob soočanju s pojmom nasilja. Prepoznavanja lastnih vedenj in iskanje učinkovitejših vedenj je osnovna programa. Udeležba je aktivna, vključenih je bilo 7-10 mladostnikov.

Program nudi tudi vključevanje otrok (starejših od 4. let) v obravnave, ki omogočajo prepoznavanje otrokovih stisk s pomočjo igre s pripomočki (lutke, plastelin, risanje, peskovnik) z namenom prepoznavanja otrokovega odigravanja notranjih konfliktov, ki jih kot žrtve nasilja doživljajo, kar izboljšuje dožemanje sebe in okolja okrog njih.

UČINKI PROGRAMA

Ocenjujemo, da so dejansko doseženi učinki programa dobri in doseženi. V juliju, avgustu in septembru smo imeli manjšo vključenost uporabnikov v program in smo se precej ukvarjali s promocijo programa v lokalni skupnosti, rezultati so bili vidni že v mesecu oktobru.

V naš program se je kontinuirano vključilo do 15 uporabnikov na mesec, ki so potrebovali ob razreševanju svoje izkušnje nasilja aktivno pomoč v obliki informiranja in svetovanja. Do 29 uporabnikov se je v program vključilo večkrat na mesec, glede na potrebe in preobremenjenost z nasilnimi vedenji bližnjih ali okolice.

V program smo uspeli vključiti 13 mladoletnih oseb, od tega 3 otroke z izkušnjo nasilja. Pri vseh treh otrocih smo s pomočjo pripomočkov (pesek, risba) prepoznavali nasilne situacije v

družini in stiske, ki jih ob tem doživljajo. Aktivno in kontinuirano smo izvedli delavnice za mladostnike, ki omogočajo mladostnikom vpogled v dinamiko nasilja, prepoznavanje individualnih izkušenj in konkretnih rešitev soočanja in razreševanja s problematiko nasilnih vedenj.

2 uporabnika živita v istem gospodinjstvu s storilcem nasilja, eden se odloča za odhod v varno hišo, medtem ko drugi vztraja v obstoječem odnosu. V treh mesecih izvajanja programa smo skupaj z uporabniki na podlagi evalvacije prepoznali prve korake sprememb v mišljenju do nasilnega vedenja, prepoznavali elemente nasilnih vedenj in ozadju neadekvatnega odziva na nasilje, ki izvira iz vedenjskih primarne družine.

Večina uporabnikov prihaja iz dolgotrajno nasilnega primarno družinskega okolja, soočajo se z osebnim nefunkcionalnim vedenjem, slabo samopodobo in s pomanjkljivimi informacijami glede pravnih pravic.

Rezultati se ujemajo z načrtovanimi učinki programa, saj individualno in skupinsko delo (razen skupine za samopomoč, ki je v letu 2015 nismo uspeli izoblikovati) poteka na način, kot smo si ga zastavili.

OSTALE IZVEDENE AKTIVNOSTI

- V mesecu januarju smo se (uspešno) prijavi na razpis MDDSZ za petletno sofinanciranje obeh programov (Mostovi in Dnevni center za otroke in mladostnike).
- Skozi vse leto smo se prijavljali na razpise:
 - Norveški finančni mehanizem,
 - razpise občin, s pomočjo katerih smo poskušali razvijati nove programe za ranljive ciljne skupine, ki jih je v lokalnem okolju zaradi gospodarske in ekonomske krize vse več, ter preventivne programe za osnovnošolce in srednješolce.
- V mesecu maju smo program Mostovi predstavili županom občin v UE Ptuj z namenom dogovora o nadaljnjem sofinanciranju programa iz strani občin v UE Ptuj.
- Pomembna naloga, ki smo jo želeli izpeljati v letu 2015, je bila nadgraditev programa Mostovi z novimi vsebinami, saj opažamo potrebo po obravnavi eksperimentalnih uživalcev drog in zgodnji intervenciji v lokalnem okolju. Nalogo smo delno realizirali, v letu 2016 načrtujemo izvajanje novih vsebin v večjem obsegu.

- V letu 2015 smo si še naprej prizadevali širiti prepoznavnost društva v lokalnem okolju, s tem namenom smo predstavili društvo Ars Vitae in programe, ki jih izvajamo, po občinah spodnjega Podravja ter v lokalnih medijih: Petv, Radio Ptuj, Ptujčan, pa tudi po osnovnih šolah in zdravstvenih ustanovah. Vključeni s tudi v Akcijski načrt MO Ptuj kot soorganizatorji predstavitev programov. V novembru smo z Varno hišo CSD Ptuj organizirali okroglo mizo Pomoč žrtvam nasilja skozi poti zakonodaje.
- Še vedno smo vključeni v LAS MO Ptuj – kjer smo v letu 2015 bili aktivni pri organizaciji 20 letnega delovanja LAS-a.

Datum: 29. 3. 2016

Pripravile:

Polona Toplak

Nina Koštomaj

Amadeja Kokot

Predsednica

Daniela Jurgec